



לע"נ ולאורו של
מורנו הרב אלישע
וישליצקי זצ"ל

אל הנער הזה התפללתי

הרבנית דינה ראפ

1. שמואל א, א

יט} וישכמו בבקר וישתחוו לפני ה' וישבו ויבאו אל ביתם הרממה וידע אלקנה את חנה אשתו ויזכרה ה': {כ} ויהי לתקפות הימים ותהר חנה ותלד בן ותקרא את שמו שמואל כי מה' שאלתי: {כא} ויעל האיש אלקנה וכל ביתו לזבח לה' את זבח הימים ואת נדרו: {כב} וחנה לא עלתה כי אמרה לאישה עד יגמל הנער והבאתיו ונראה את פני ה' וישב שם עד עולם: {כג} ויאמר לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי עד גמלך אתו אך יקם ה' את דברו ותשב האשה ותינק את בנה עד גמלה אתו: {כד} ותעלה עמה כאשר גמלתו בפרים שלשה ואיפה אחת קמח ונבל יין ותבאהו בית ה' שלו והנער נער: {כה} וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי: {כו} ותאמר בי אדני חי נפשך אדני אני האשה הנצבת עמכה בזה להתפלל אל ה': {כז} אל הנער הזה התפללתי ויתן ה' לי את שאלתי אשר שאלתי מעמו: {כח} וגם אנכי השאלתהו לה' כל הימים אשר היה הוא שאול לה' וישתחו שם לה':

2. מדרש שמואל פרשה ג

בא שמואל ומצאן עומדין על קרבנותיהן, אמר להן מפני מה אין אתם שוחטין, אמרו לו הרי אנו ממתנין לכהן שיבא, דכתיב ושחט את בן הבקר לפני ה' (ויקרא א' ה'), אמר להן עמדו ושחטו, לא כן תנינן שהשחיטה כשרה בזרים ובנשים ובעבדים אפילו בקדשי קדשים, כיון שבא עלי ומצאן שחטו, אמר להן מי התיר לכם את השחיטה, אמרו לו נער אחד, אמר להן הביאוהו, הדא הוא דכתיב וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי (שם שם), בקש לעונשו, באת אמו ונשתטחה על רגליו, הדא הוא דכתיב ותאמר בי אדני חי נפשך אדני וגו' (שם שם כ"ו), אמר לה לא אנא צליתי ואת קאים, אמר לה ימות ואנא מצלי וייתי חורן, אמרה אל הנער הזה התפללתי (שם שם כ"ז), מן דא ומן דא לא דידי ולא דידיך.

3. שמונה קבצים, ד, קג

אפילו כשימצא אדם את עצמו טבוע עמוק מאד ברפש החיים, ידע שהתבודדות הפנימית תמציא לו בחזרה את עצמיותו אשר אבד, ואור נשמתו ישוב אליו. וגם אם מניעות נשמתיות ופתולוגיות ימנעוהו, אל ישים אל לב. ולפעמים יש, שבמקום של רפואה רוחנית שהוא דורש, צריך הוא רק רפואה גופנית, ולא יעיב בדעתו את אור צהלת נשמתו בכל מניעה שבעולם, מאחר שידוע הוא בעצמו, שחשק של טהרה עליונה קבוע בו עמוק. ולא באדם הפרטי דין זה נוהג, כ"א גם בדור כולו. הדור ג"כ לפעמים מתיאש הוא מעליוניותו, חושב הוא שמוכרח לשקע בביצה של החמריות המשכחת כל טוב, מתיאש הוא מאור העליון, חושב הוא עד רפואות רוחניות, ומשער שרחוקות ממנו. ולפעמים בפתע פתאום, מתעורר הוא לדרישות חומריות גדולות ומתנפל עליהן בצמאון, ויש שרפואה רוחנית אדירה דוקא בהן היא גנוזה. אבל לא פה ישאר הדור, לא החמריות ומשאלותיה יהיו מעמדי רגליו המוחלטים, כי אם ע"י הרפואה שמצמח הארץ, מחיי הטבע, שוב ישוב אל מאור הנשמה, אל חיי עולמים, ושב ורפא לו, וישב אל אלהים עליון פודו וגואלו, וגאולה תהיה לו.

4. עולת ראייה א, תא

חיים קדושים וטהורים, ולהיות למופת לעם כולו, כן יש בכל אדם מישראל צד כהונה, מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש, והתשוקה הפנימית לקדושת החיים, ודעת התורה, וללכת בדרכיה, היא גנוזה בעמק הלב הישראלי.

5. במדבר, טז

{א} ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן: {ב} ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם: {ג} ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על קהל יהוה: {ד} וישמע משה ויפל על פניו:

תרגום אונקלוס - ואתפלג קרח בר יצהר בר קהת בר לוי

רש"י - ויקח קרח. פרשה זו יפה נדרשת (א) במדרש רבי תנחומא. ויקח קרח. לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה (ב) לעורר על הכהונה, וזהו שתרגם אונקלוס ואתפלג, נחלק משאר העדה להחזיק במחלוקת.

6. שמונה קבצים, קובץ ו פו

הנשמות הנפולות שיש להן יחס אלי, מוסיפות בי כח. אני מרחם עליהן, חפץ אני בתקונן, בטובתן, באורן, בישען, והן מרגישות חיות והשבת נפש בעצם דכאותן צמאות הן לאור ד' טובו, שמחות הן כי יש מי שמגיד ישרם. ואני יודע כמה עמוק עמוק אצל אלה הנפולים אור ד' בוער, רוח ממרום נושב, כמה בפנימיות נפשן, חפצות הן ללכת בדרך אורה, בדרך ישרה וטובה. בטוח אני כי סוף-כל-סוף, עזרת ד' להן תבוא, אור ד' וטובו עליהן



לע"נ ולאורו של
מורנו הרב אלישע
וישליצקי זצ"ל

יופיע, בתשובה גדולה ישובו ובאהבה רבה יתקרבו, ואור הישר והצדק המאיר בפנימיותן, היה יהיה לשלהבת אור גדול. העם ההלכים בחשך ראו אור גדול, ישבי בארץ צלמות אור נגה עליהם.

7. שמואל א, ב

{יא} וילך אלקנה הרממה על ביתו והנער היה משרת את ה' את פני עלי הכהן: {יב} ובני עלי בני בליעל לא ידעו את ה': ... {יח} ושמואל משרת את פני ה' נער חגור אפוד בד: {יט} ומעיל קטן תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה בעלותה את אישה לזבח את זבח הימים: {כ} וברך עלי את אלקנה ואת אשתו ואמר ישם ה' לך זרע מן האשה הזאת תחת השאלה אשר שאל ליהוה והלכו למקמו: {כא} כי פקד ה' את חנה ותהר ותלד שלשה בנים ושתי בנות ויגדל הנער שמואל עם ה': {ס} {כב} ועלי זקן מאד ושמע את כל אשר יעשון בניו לכל ישראל ואת אשר ישכבון את הנשים הצבאות פתח אהל מועד: {כג} ויאמר להם למה תעשון כדברים האלה אשר אנכי שמע את דבריכם רעים מאת כל העם אלה: {כד} אל בני כי לוא טובה השמעה אשר אנכי שמע מעברים עם ה': {כה} אם יחטא איש לאיש ופללו אלהים ואם ליהוה יחטא איש מי יתפלל לו ולא ישמעו לקול אביהם כי חפץ ה' להמיתם: {כו} והנער שמואל הלך וגדל וטוב גם עם ה' וגם עם אנשים:

8. מורא רבך כמורא שמים [פרקי אבות ד, ב]

(ילקוט שמואל צו) 'והנער שמואל משרת את ה', וכי לפני שכינה היה עומד? אלא כל זמן שהיה עומד לפני עלי, כאילו עומד לפני השכינה'

שמואל א, א, יח - והנער היה משרת את ה' את פני עלי.

רש"י - מכאן למשמש פני תלמידי חכמים כמשמש פני שכינה.

9. **רב לכם**. דבר גדול נטלתם בעצמכם - לחלוק על הקדוש ברוך הוא.

10. **רש"י טז, ז - רב לכם**. ... וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה?

שיח שרפי קודש - הרסו מלעלוב.

11. בנתיבות שלום (פרשת קרח) מסמיך יסוד זה מדברי המדרש (דב"ר ב לא): 'אמר הקב"ה לישראל: בני, כל מה שבראתי בראתי זוגות, שמים וארץ זוגות, חמה ולבנה זוגות, אדם וחיה זוגות, העולם הזה והעולם הבא זוגות, אבל כבודי אחד ומיוחד בעולם', והיינו שרק הקב"ה לבדו הוא יחיד ומיוחד, שהוא אחד ואין שום דבר זולתו יתברך, ואילו הבריאה כולה היא זוגות. 'והענין בזה, כי כל סדר הבריאה משפיע ומקבל, החמה משפיעה ללבנה המקבלת, והארץ מקבלת מהשמים, וכן אדם וחיה וכל הנבראים, ועולם הזה ועולם הבא, הכל מיוסד על ידי משפיע ומקבל'. 'ועל כן התורה הקדושה נמסרה על ידי משפיע ומקבל, 'משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים' (אבות א, א), שכל סדר מסירת התורה הוא רק על ידי משפיע, ואין אדם יכול להשיג כראוי את התורה רק בדרך של רב ותלמיד' (שם).

12. **שמות לג, יא**: ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל.

אבן עזרא - ומשרתו יהושע בן נון נער. והוא חיה מאה ועשר שנים.

רמב"ן - 'ועל דעתי דרך לשון הקדש שיקרא כל משרת נער, כי בעל השררה הוא הנכבד הוא האיש, והמשרת לא יקרא נער' וכו'. 'והינו דכתיב מעלת יהושע, שאף שהיה רוח אלוקים בקרבו כשכתיב (במדבר כז יח): 'איש אשר רוח בו', אפילו הכי קיבל ממה מעלת הנבואה והחזיק עצמו כנער, וכן מצינו גבי ירמיה דכתיב (ירמיה א ו): 'לא ידעתי דבר כי נער אנכי' וכו' (פנים יפות)

רש"י טז, ז - רב לכם. ... וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן.

13. ילקוט שמעוני שמואל א, א

אלקנה ואשתו בניו ואחיותיו וכל קרוביו היה מעלה עמו לרגל ובאים ולנים ברחובה של עיר והייתה המדינה מרגשת והיו שואלין אותן: להיכן תלכו? ואומרים: לבית ה' שבשילה שממש תצא תורה ומצות. ואתם למה לא תבואו עמנו ונלך יחד? מיד עיניהם משגרות דמעות, אומרים להם: נלך עמכם! ואומרים להם: הן, עד לשנה הבאה חמשה בתים, לשנה אחרת עשרה בתים, עד שהיו כלם עולים. ובדרך שהיה עולה שנה זו לא היה עולה שנה אחרת, עד שהיו כלם עולים. אמר לו הקב"ה: אלקנה, אתה הכרעת את ישראל לכף זכות וחנכתם במצות וזכו רבים על ידך, אני אוציא בן ממך שיכריע את ישראל לכף זכות ויחנך אותם במצות. הא למדת שבשכר אלקנה שמואל.